УДК 636.084

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ ПРИ ВИКОРИСТАННІ РІЗНИХ ТОВАРНИХ ФОРМ ЛІЗИН-ПРОТЕЇНОВИХ ДОБАВОК

С.І.ПЕНТИЛЮК, І.В.ХОРУНЖИЙ – доценти

Одним з засобів поліпшення продуктивності молодняку свиней є налагодження їх нормованого протеїнового та амінокислотного живлення. Загально відомо, що при умові використання повноцінної годівлі тварин, можна отримувати максимальну м'ясну продукцію. Одним з засобів забезпечення свиней повноцінним протеїном та лізином Є продукти мікробіологічного походження лізин-протеїнові добавки під загальною товарною назвою ліпрот, який представляє собою сухі гранули, і у залежності від умісту лізину випускається під маркою СГ-4 та СГ-9, у яких міститься відповідно 4-4,5 та 9-11% за масою цієї амінокислоти.

З метою порівняльної оцінки цих кормових препаратів на фоні незбалансованих за протеїном та лізином раціонів був проведений науково-господарський дослід на молодняку свиней з 2-х до 8-місячного віку. Відповідно схеми досліджень тварини 1 контрольної групи отримували господарський раціон. Свиням 2 дослідної групи додатково згодовували ліпрот СГ-4 у кількості 2, а 3 – СГ-9 у кількості 1 % за масою, що дозволило довести поживність раціонів тварин дослідних груп за вмістом лізину до рекондованих норм. Це сприяло підвищенню середньодобових приростів живої маси свиней 2 групи на 13,6, а 3 – на 8,5% порівняно з контролем.

По закінченню експерименту (вік 8 міс.) був проведений контрольний забій 4-х тварин-аналогів з кожної групи, результати якого наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Результати контрольного забою тварин

Показник	Групи		
	1	2	3
Передзабійна жива маса, кг	100,7	109,5	107,7
Маса парної туші, кг	58,8	66,7	60,3
Вихід парної туші, %	58,4	60,9	60,3
Забійний вихід, %	74,8	77,3	76,9
Товщина шпику над 6-7 грудинними хребцями, мм/100 кг	31,1	28,5	29,0
Вихід у туші, %: м'яса	57,1	60,6	60,1
сала	28,2	25,1	25,4
кісток	14,7	14,3	14,5

При використанні різних товарних форм лізин-протеїнових добавок передзабійна жива маса відповідала міжгруповій залежності, виявленій у свиней цього віку. Так, у тварин 2 групи цей показник був вищим порівняно з контролем на 8,7, а 3 – на 7,0%. Це обумовило і збільшення маси парної туші на 10,3-13,4%. При цьому вихід парної туші у свиней дослідних груп перевищував контрольних на 1,9-2,5, а забійний вихід –на 2,1-2,5 абс.%.

Балансування раціонів за вмістом протеїну та лізину сприяло зменшенню товщини шпику над 6-7 грудинними хребцями на 6,8-8,4%, що підтверджується співвідношенням жирової та м'язової тканини у тушах при їх обвалуванні. У тварин дослідних груп вихід м'яса був вищим на 3,0-3,5 при зменшенні кількості сала на 2,8-3,1 абс. %.

Таким чином, застосування лізин-протеїнових добавок у раціонах, дефіцитних за цими поживними речовинами, сприяло поліпшенню забійних показників свиней. При використанні різних товарних форм ліприну (ліпроту) марок СГ-4 та СГ-9 не встановлено суттєвої різниці між тваринами цих груп, що підтверджує їх рівнозначну продуктивну дію для цього вікового періоду. Вивчення хімічного складу найдовшого м'яза спини у восьмому досліді свідчить про позитивний вплив застосування різних товарних форм ліпроту на якість свинини (таблиця 2).

Таблиця 2 – Хімічний склад найдовшого м'яза спини

Показник	Групи		
	I	II	III
У натуральній тканині міститься, %:			
сухої речовини	24,22	25,26	25,27
Протеїну	19,76	20,89	20,93
Жиру	3,41	3,30	3,28
Золи	1,05	1,07	1,06
Енергетична цінність, Мдж/кг	4,72	4,87	4,87
В 1 кг сухої речовини міститься:			
Протеїну, г	815,9	827,0	828,3
жиру, г	140,8	130,6	129,8
Білково-якісний показник, од.	6,06	6,95	6,83

Згодовування лізин-протеїнових добавок марок СГ-4 та СГ-9 порівняно з контролем сприяло збільшенню вмісту у натуральній тканині м'язу сухої речовини на 4,3 ($P< 0,05$-$0,01$) та протеїну ($P< 0,05$). При цьому спостерігалося незначне зменшення вмісту жиру у м'ясі тварин дослідних груп (на 3,2-3,8%). Збільшення вмісту у м'язі

сухої речовини та протеїну сприяло незначному підвищенню енергетичної цінності м'яса у тварин дослідних груп (на 3,2%).

Однак при аналізі поживності сухої речовини м'язу не встановлено вірогідної міжгрупової різниці за вмістом протеїну та жиру, хоча кількість жиру у м'ясі свиней, яким згодовували лізин-протеїнові добавки, була меншою на 7,2-7,8%, а кількість протеїну – більшою на 1,4-1,5%. За вмістом мінеральних речовин суттєвої міжгрупової різниці не встановлено.

Вивчення біологічної цінності м'яса на підставі аналізу умісту амінокислот триптофану та оксипроліну і їх співвідношення встановлено, що білково-якісний показник м'язу тварин дослідних груп був вірогідно вищим порівняно з контролем на 12,7-14,7% ($P< 0,001$). За даними оцінки кулінарно-технологічних показників певної різниці не встановлено.

За даними оцінки якості хребетного шпику також не виявлено міжгрупових відмінностей, хоча за окремими показниками помічалася окрема різниця (таблиця 3).

Таблиця 3 – Якість хребетного шпику

Показник	Групи		
	1	2	3
Загальна вологість, %	8,14	7,99	8,07
Вміст жиру, %	89,75	89,94	89,79
Клітинні оболонки, %	2,11	2,07	2,14
Йодне число, од.	49,7	50,6	50,1
Кислотне число, од.	3,11	3,45	3,28

Результати проведених досліджень дозволили встановити, що застосування лізин-протеїнових добавок у годівлі свиней сприяло поліпшенню якості м'яса. Порівняльна оцінка різних товарних форм ліпроту підтвердила їх рівноцінність стосовно впливу на хімічний склад свинини.

УДК 636.083.312.2

ОПТИМІЗАЦІЯ МІКРОКЛІМАТУ КОРІВНИКІВ

П.С.ПРОКОПЕНКО – к.в.н., доцент

Продуктивність тварин і стан здоров'я тісно пов'язані між собою і залежать в значній мірі від мікроклімату приміщень.

Мікроклімат тваринницьких приміщень має суттєвий вплив на клініко-фізіологічний стан організму тварин, визначаючи його здо-